

Égető szükségünk van rá

Gyermekváros 45 millióért

A KISZ védnökséget vállal

Joggal büszkélkedünk gyönyörű hatalmas iparával, s egyre több joggal emlegetjük Miskolcot is az ország második városaként. Az új gyárakban, üzemekben tíz-és tízezerrel találtak megélhetést, lakótelepein otthont. A rohamos iparosítás és egyik következménye a túl nyors, tehát felületes urbanizáció, az erőteljes, ám több vonatkozásban megalapozatlan városiasodás, a sokszor kényszerű életforma-váltás azonban megnövelte gondjainkat is. Ezek egyik vetületeként társadalmunk fontos, megoldandó problémájává lépett elő a veszélyeztetett környezetben élő, züllésnek indult, vagy már bűncselekményt is elkövető fiatalok nevelése, visszavezetése a helyes útra.

Tíz éve nem sikerült

Az újjászervezett és kiszélesített megelőző gyermekvédelem, a társadalom növekvő felelősségérzete, s a tervszerű felderítés többé-kevésbé biztosítja a veszélyeztetett gyermekekkel való foglalkozást. Borsod megyében és Miskolcon is krónikussá váló egyes esetek, s az újabban felmerülő súlyosabb ügyek azonban évek óta arra figyelmeztetnek, hogy az eredményes megoldás korszerű, nagy kapacitású gyermekvédelmi intézmény nélkül ma már lehetetlen.

Miskolc igényeit a gyermekváros létesítésére a Művelődésügyi Minisztérium és az Országos Tervhivatal is elismerte. Az eredeti elképzelések szerint már a II. ötéves terv időszakában fel kellett volna épülnie központi beruházásból egy 320 férőhelyes gyermekotthonnak. A kiviteli tervek el is készültek, de a gyermekotthon és a hozzátartozó óvoda, iskola építése kapacitás- és hitelfe-

dezet-hiány miatt mégsem történt meg. Az építkezés 1968-ig szinte teljesen lefagyott, s a Miskolcra tervezett gyermekvárost Egerben és Komáromban építették fel.

Pénzt ad a minisztérium

1968 őszén a városi tanács ismét kérelemmel fordult a MűM-höz, amely a II. ötéves terv végére, illetve a IV. ötéves terv első éveire biztosította a 45 millió forintos hitelt, és az új tervek elkészítésével a MÜBER tervezési irodáját bízta meg. A kivitelezési munkáikat a BAÉV vállalta. 1970 februárjában elkészült a kivitelezési tervdokumentáció, s május 7-én már megvolt az építési engedély is. Egy 1969-es ütemezés 1972-re irányozta elő az építkezés befejezését. Az új ütemezés szerint 1971-ben kezdik meg a munkát, s 1973-ban fejezik be. Az utólagos tereprendezés és a kertkialakítás munkái 1974-re húzódnak át.

A 31. AÉV segít

A MÜBER korszerű, esztétikai szempontból is kifogástalan épületeket tervezett. A szükséges vázzerkezetek és a falfelemek gyártása azonban nehézségekbe ütközött. Egyedi tervről lévén szó, egyetlen hazai típus gyári acélsablonjai sem használhatók a viszonylag kis mennyiségű pillér- és falfelem előállításához. Ez a körülmény meglehetősen gazdaságtalanná teszi az előgyártást. A 31. számú Állami Építőipari Vállalat ennek ellenére vállalta a homlokzati és a falfelemek elkészítését, hiszen, ha rövid időn belül nem sikerül megvalósítani, elavul a terv, ez pedig ismét milliós

károkat okozna. Ismerve a beruházás rendkívüli fontosságát, a budapesti központú 31-es megígérte, hogy 1971 második felétől a majdani kivitelező, a BAÉV ütemtervének megfelelően szállítja az elemeket, s ezzel 1971-72. telén is biztosítja az építkezés folyamatosságát.

Az önzetlen segítséget szép gesztussal viszonozzák Miskolc és a megye fiataljai: KISZ-védnökséget vállalnak az építkezés felett. A segédmunkás-hiány ellensúlyozására a Borsod megyei és a Miskolc városi KISZ-bizottság kellő időben építőábrorozást szervez mind a 31. sz. AÉV berentei telepén, mind pedig az építkezés színhelyén.

Egy akadály még van

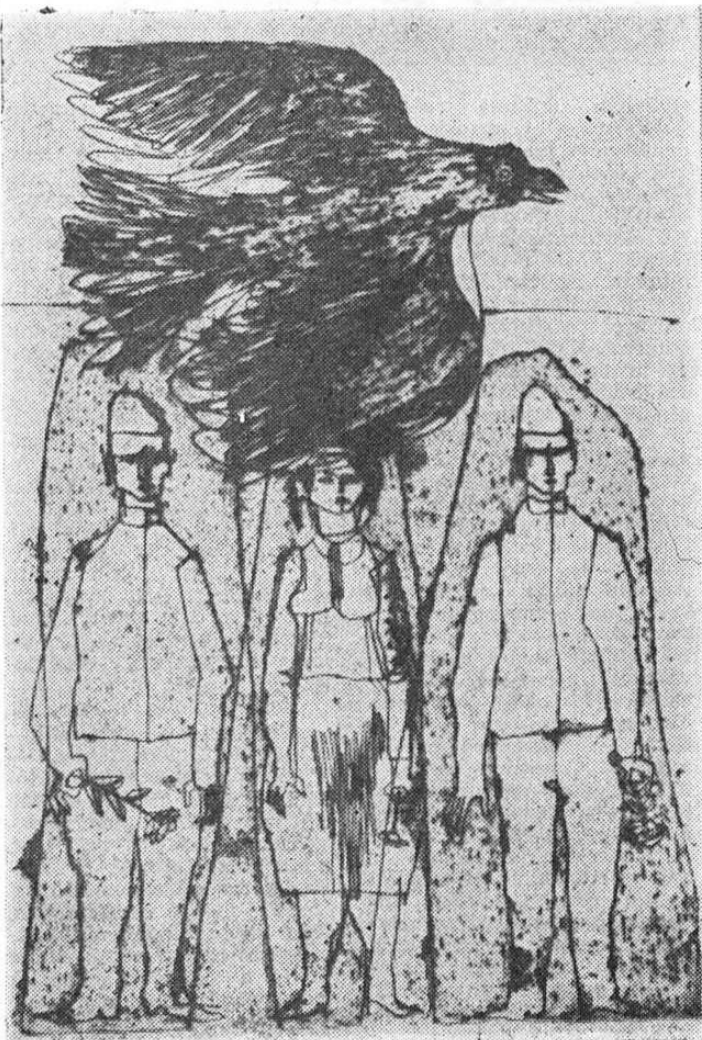
Az érdekelt szervek, intézmények, vállalatok megújuló, kölcsönös erőfeszítései, egyeztető tárgyalásai nyomán úgy tűnhet, minden akadály elhárult a miskolci gyermekváros építésének egy évtizede húzódo ügye elől. Sajnos, pillanatnyilag ezt még nem mondhatjuk el. A Beton- és Vasbetonipari Művek alsózsokai gyára még nem adott pozitív választ arra a kérdésre, hogy vállalja-e a gyermekváros épületeihez nélkülözhetetlen 120 vasbetonoszlop, illetve támpillér előállítását.

A beruházó és a tervező továbbra is minden segítséget megad. Képviselői december 1-én ígéretet tettek, hogy 1971. február 1-ig módosítják a terveket, hogy az alsózsokai üzemnek ne okozzon nehézséget a szokatlanul nagy méretű, 12 méteres elemek gyártása. Őszintén reméljük, hogy 1971 júniusi határidővel Alsózsokán végül is elvállalják a szükséges elemek elkészítését. Ha ez megtörténik, a Borsod megyei Állami Építőipari Vállalat is megkötheti majd a MűM-mel a generálkivitelezői szerződést; s a tapolcai út közelében, a II. kerületben kijelölt 8 holdas telken végre elkezdődhet a miskolci gyermekváros felépítése. Tovább nem halogathatjuk; égető szükségünk van rá.

Takács Lajos

Miskolci téli tárlat

Művészek randevúja

Csohány Kálmán: Fiatalok.

A MISKOLCI GALÉRIA-BAN ma, déli fél 12-kor nyitja meg dr. Fekete László, a városi tanács vb-elnöke a miskolci téli tárlatot. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Észak-magyarországi Területi Szervezete meghívására és hívó szavára elküldték városunkba alkotásaikat Borsod, Heves, Nógrád képzőművészei és szobrászai, s azok az alkotó művészek, akik bár hazánk más tájegységein dolgoznak, ismeretek a miskolci tárlatlátogató közönség előtt.

A jellemzője azonban mégiscsak az észak-magyarországi képzőművészek részvétele a miskolci téli tárlatnak. Hiszen a korábbiaktól eltérően, ezúttal a rendező szervek elsődleges célkitűzése az volt, hogy az e területen élő és alkotó művészek számára teremtsenek kiállítási fórumot. Az ő alkotásaikat, legújabb műveiket várták, s most ezeket mutatják be a téli tárlaton. Ötvenöt alkotó munkáit láthatja az érdeklődő nagyközönség. Kilencven képző-

művészeti alkotás és huszonhat kisplasztika, illetve plakett nyert elhelyezést a Miskolci Galéria három termében. A bemutatásra kerülő alkotások nagyobbik része olajfestmény. Ez érthető, hiszen a grafikai alkotásokat elsősorban az országos grafikai biennáléra várják. Mégis, a téli tárlat képei között ott találjuk e képzőművészeti ág legrangosabb képviselőinek munkáit is, s így lesz teljesebb, átfogóbb a kép. Mert igaz ugyan, hogy a miskolci téli tárlat megtekintői nem kaphatnak teljes keresztmetszetet a jelen magyar képzőművészetéről, de izelítőt kaphatnak, s áttekintést a magyar piktúrára jellemző törekvésekről. Ezért is van szükség rá, hogy időnként ilyen átfogó, „randevúszerű” kiállításokat rendezzenek. Mert igaz ugyan, hogy e kiállítások kapcsán csak a legszorgalmasabb, s a legfelkészültebb tárlatlátogatók mérhetik le: egy-egy alkotóművész mit fejlődött az idők során, de mindenki betekintést nyerhet a piktúra adott pillanatnyi állapotába. Éppen azért, mert sokan vesznek részt rajta. A miskolci téli tárlatnak pedig az a sajátos előnye is megvan, hogy a helyi alkotó művészek törekvéseiről, munkásságáról ad képet.

EZ AZ ELVÁRAS IS a miskolci téli tárlattal szemben. Akik megtekintik majd a január 3-ig nyitva tartó kiállítást, minden bizonnyal szép élménnyel lesznek gazdagabbak. A mai megnyitón — ahogy ezt már megszoktuk a Miskolci Galéria kiállításainak megnyitójánál — zenei élményben is részesül az érdeklődőknek. Ezúttal a Miskolci Fúvósötös játéka ad hangulati aláfestést a kiállított képekhez és kisplasztikákhoz.

Aranyos öregek

Ősz végén járunk, azért a déli órákban olykor még utat tör magának a nap a fellegel között, s mi tagadás: sugarainak langyos cirógatása jólesik arcunkon.

Ezt érezte a parkban sétáló két kedves öreg is, akikhez közel érve, akaratlanul is fűtanúja lettem beszélgetésüknek. Így tudtam meg, hogy rendszeresen ki-léjőnek ide, de az utóbbi napokban nem találkoztak, mert mindketten betegek voltak. Katonadolog az egész, egy kis megfázás csupán, de azért a doktor kis időre ágyba parancsolta őket. Feleségük szorgoskodott körülöttük, meg a körzeti ápolónő.

— Engem ezenkívül az üzemből is meglátogattak. A szakszervezetis asszonyka jött el hozzám — magyarul a szikárabb, s már nyúlt is kabátja zsebébe: — Nézd csak, ajándékot is hozott. Banánt, csokoládét.

A másik legyintett, hogy róla megfeledtek. A szikár erre odakínálta barátjának az egyik érett, kifli alakú gyümölcsöt. Az azonban nem akarta elfogadni, mondván: az ajándék azt illeti, aki kapta. Ezen húzódoztak egy darabig, akár a gyerekek.

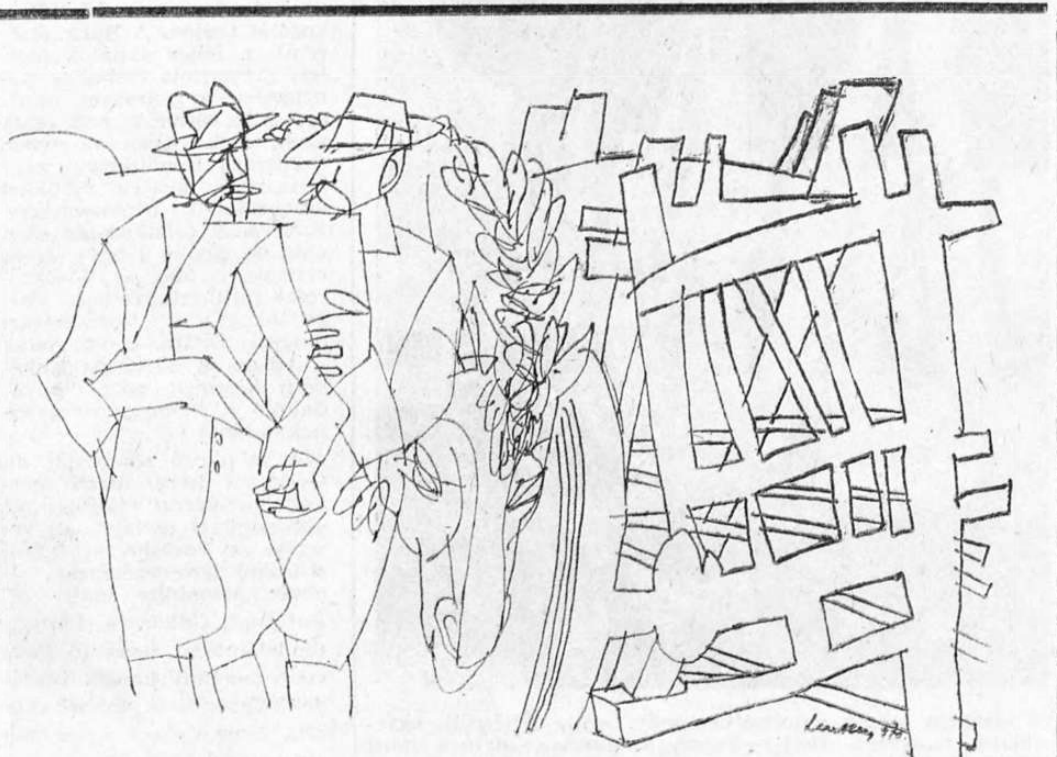
— Igen, de nekem csak harminnyolc volt a lázam, neked pedig egy félrel magasabb — rukkolt ki adujával a szikár.

Úgy látszik, az érv hatott, mert a következő percben már mindkettőjük kezében ott volt a banán, s kezdték

lefejtani a héját. Majd az illatos gyümölcsöt jóízűen elfogyasztva, következett az ajándécsokládé. Aztán aprókat lépegetve a nap felé fordították arcukat, és hunyorgó szemmel itták magukba az utolsó langyos sugarakat.

Aranyos öregek...

(h. j.)

(Lenkey Zoltán rajza) Vásárban.

Ablakot nyit a nagyvilágra

Néhány nappal ezelőtt ünnepelte Budapesten 25 éves jubileumát az Európa Könyvkiadó Vállalat. December 8-án, kedden a kiadó vállalat képviselői a könyv és az irodalom miskolci barátaival találkoznak, hogy eddigi munkájukról, fő-

leg pedig kiadási terveikről beszélgeszenek, véleményt kérjenek.

Huszonöt esztendővel ezelőtt Budapesten, a Magyar-Szovjet Társaság, Bródy Sándor utcai székházában egyetlen kis szobában kezdte meg munkáját a kiadó vállalat. Mint a jubileumi emlékfüzetben olvasható, „a Bródy Sándor utcai lelkes kis gárda a szellem napvilágának szikráját élesztette, s hevitette fáklýalánggá, amikor ma már mesebelinek tűnő harcok, ügyesség, furlang, lelemény, jókedvű buzgalom és sok-sok áldozatos munka árán megálmodták, aztán megvalósították az új magyar könyvkiadást!”

Új Magyar Könyvkiadó néven kezdte munkáját a vállalat, kiadói tevékenysége pedig felölelte a klasszikus orosz és szovjet szépirodalmat. Csehov, Gogol, Gorkij, Leszkov, Puskin, Lev Tolsztoj, Ehrenburg, Fagyejev, Majakovszkij, Solohov, Alekszej Tolsztoj, Katajev, Kazakievics, Makarenko, Szerafimovics, Szimonov és mások írásai jutottak a kiadó közvetítésével a magyar olvasó kezébe, legtöbbször legelő-

ször jelent meg magyar nyelven, teljes szöveggel.

Ez volt a kezdet. Később 1950-ben megalakult a Szépirodalmi Könyvkiadó világirodalmi szerkesztősége is, amely a klasszikus szovjet és orosz irodalmon kívül az egyéb külföldi irodalmi értékek tömeges közreadásával bővítette a magyar olvasók előtt a világirodalom színképét. Mind az Új Magyar Könyvkiadó, mind a Szépirodalmi Könyvkiadó világirodalmi szerkesztősége 1945-től 1955-ig azon fáradozott, hogy pótolja az előző idők mulasztásait és ablakot nyisson új tájakra, a nagyvilágra. 1955-ben az Új Magyar Könyvkiadó a másik szerkesztőséget magába olvasztotta, majd 1957-ben az egyesült kiadó Európa Könyvkiadó néven működik.

A jubiláló kiadónak nem csekély a feladata: lépést kell tartania a világirodalommal. A jövő évben 229 könyvet szeretne az olvasó kezébe adni, 4 millió 200 ezer példányban. Újabb és újabb ablakokat akar nyitni a nagyvilágra a jövő évben is. És ezekről a tervek-ről akar majd velünk beszélgetni kedden, december 8-án, Miskolcon.

(hm)